COLEGIUL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU STUDIEREA ARHIVELOR SECURITĂȚII

DECIZIA NR. 2371

din data de 28.08.2007

Colegiul Consiliului Național pentru Studierea Arhivelor Securității,

Având în vedere:

1. Cererea formulată de către Comunitatea Moștenitorilor și Proprietarilor Legitimi din România, înregistrată la C.N.S.A.S. cu nr. P 3989/06/6.09.2006, prin care s-a solicitat verificarea domnului academician Constantin BĂLĂCEANU STOLNICI;

2. Adresele de verificare C.N.S.A.S. nr. S/5421/A,B,L/1.03.2007;

3. Adresele de răspuns S.R.I. nr. S/113210/30.03.2007, S.I.E. nr. S/14887/13.03.2007, M.Ap.N. - S.I.A. (Serviciul Istoric al Armatei) nr. A/784/23.03.2007;

4. Dosarele fond rețea nr. R 236437, nr. R 156672 și dosarele fond S.I.E. nr. 5810 și nr. 6502 (cote C.N.S.A.S.);

5. Nota Direcției Investigații nr. S/DI/I/1381/1.08.2007;

6. Procesul-verbal al ședinței Colegiului C.N.S.A.S. din data de 28.08.2007;

În fapt,

a) S.R.I. a predat C.N.S.A.S. dosarele fond rețea nr. R 156672 (perioada 1965 - 1982) și nr. R 236437 (perioada 1986 - 1987), al căror titular este domnul Constantin BĂLĂCEANU STOLNICI. Dosarele cuprind următoarele documente care atestă colaborarea acestuia cu poliția politică comunistă:

1. Dosar fond rețea nr. R 156672:

– [Biografie] olografă, semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU" din 1977, redactată de către titular la persoana a III-a: „A colaborat și colaborează din anul 1965 cu Securitatea Statului. Grație acestei colaborări și-a însușit tehnica de observare și analiză a oamenilor și situațiilor, ca și o îndemânare în redactarea unor informări. Totodată și-a asimilat un punct de vedere precis care trebuie să-i guverneze relațiile cu oamenii din afară, fie că îi întâlnește în țară, fie în străinătate. Aceste relații implică nu numai detectarea de date pentru a fi raportate în contextul lor logic și situațional, dar și luări de poziții active pentru influențarea interlocutorilor. /.../ A putut comunica în decursul anilor informații și aprecieri privind acele zone de emigrare. De asemenea, a putut modula într-un fel unele concepții și luări de poziție ale acestora. În Franța a intervenit activ pentru acreditarea unei imagini reale a situației din România pentru a încerca să se schimbe poziția luată de cei de acolo față de problema Bisericii Ortodoxe Române, față de unele interpretări greșite privind politica externă a României și mecanismul circulației în străinătate a cetățenilor români. /.../ A influențat favorabil venirea unor emigranți români în țară, în călătorie. /.../ În Germania a intervenit în special la nivelul grupului de la <Europa Liberă>, încercând să orienteze în sensul instrucțiunilor primite unele luări de poziție și puncte de vedere. /.../ A reușit să precizeze date interesante privind personalități române în exil ca: /.../ A putut discuta cu fostul rege Mihai. /.../ A semnalat existența unei arhive de documente privind tratatul de pace al României, la /.../ și a unei extrem de vaste și interesante colecții de scrisori la /.../ A informat despre unele poziții ale lui /.../ și ale Ordinului de Malta. A informat despre mulți români din exil stabilind pe baza datelor de observație, și a discuțiilor care sunt concepțiile lor, care sunt slăbiciunile lor, ce sistem de relații au, ce interes prezintă pentru noi, și eventual cum ar fi putut fi influențați. /.../ Cele de mai sus nu sunt decât o parte din activitățile desfășurate în cadrul colaborării cu Securitatea Statului Român. Pentru a trece la colaborare pe o treaptă nouă mai complexă și mai vastă trebuie: să se poată realiza contacte cu străinătatea mai intense; să se asigure o poziție mai prestigioasă. Realizarea unei poziții mai prestigioase ar însemna confirmarea titlului de Doctor Docent, care ar avea semnificația simbolică că nu mai apasă atât de intransigent discriminarea impusă de originea socială. Faptul ar fi încurajator și pentru o promovare ulterioară posibilă în cadrul Academiei de Medicină și poate chiar a Academiei R.S.R. promovări care reprezintă doar titluri onorifice fără avantaje de preț sau de remunerație. /.../ Cât timp trăiește sau este activă prof. /.../ s-ar impune, o serie de precizări frecvente în așa fel încât poziția doctorului Bălăceanu să nu mai fie aceea a unui tolerat politic, un fel de paria care este acceptat numai pentru valoarea sa profesională. De asemenea pentru stabilitatea de viitor a Institutului și a poziției doctorului Bălăceanu ar trebui să se intervină energic să se schimbe atmosfera groaznică ce domnește în I.N.G.G., să se atribuie sarcini de protocol doctorului Bălăceanu și să se admită principiul că prof. /.../ să circule însoțită (mai ales că sănătatea ei este șubredă). În felul acesta s-ar putea face un transfer al relațiilor prezente ale prof. /.../ la doctorul Bălăceanu, relații care se vor pierde pentru țară în cazul în care prof. /.../ închide ochii. S-ar pregăti astfel terenul pentru succesorul ei. Nu există în I.N.G.G. nicio personalitate care să-i ia locul în afară de C. Bălăceanu. /.../ Sursa ține să informeze asupra cazului /.../ care la începutul lui septembrie 1977 a plecat în vizită la Paris la unchiul său /.../, urmând conform înțelegerii cu familia să se întoarcă la 15 octombrie 1977. Tânărul /.../ nu s-a întors. Duminică 16 oct. 1977 a telefonat la unchiul său /.../ spunând că de câteva zile s-a gândit că ar fi bine să nu se mai întoarcă. La 19.X.1977 tot /.../ a primit o scrisoare datată de la 10 oct. 1977, destul de incoerentă din care rezultă că nu mai are de gând să se întoarcă și că această decizie a luat-o de unul singur fără sfatul nimănui. Această decizie a lovit familia ca un trăsnet în special pe mama lui /.../ care de atunci nu-și mai revine. /.../ În dimineața zilei de 17.X. /.../ a vorbit cu fiul ei implorându-l să revină pentru binele lui și al familiei. A răspuns în doi peri. /.../La 19.X.1977 /.../ a vorbit din nou cu Parisul rugându-l încă o dată pe fiul ei să judece situația și să se gândească bine înainte de a face această prostie cu consecințele ei nefaste pentru toată lumea. /.../ O carte poștală a lui /.../ datată 29 sept. 1977 scrie despre /.../ că-l iubește foarte mult pe fratele său /.../ și pe tatăl său vitreg C. Bălăceanu, dând să înțeleagă că din cauza lor nu are de gând să rămână în Franța. În fața acestei situații sursa crede că /.../ se luptă cu el însuși și ar vrea să revină dar nu mai are curajul. E greu de spus de aici cine l-a influențat. Ca simplă ipoteză crede că a fost influențat de vărul său /.../ și oarecum tacit încurajat de unchiul său /.../."

– *Raport cu propuneri de a se aproba contactarea lui BĂLĂCEANU CONSTANTIN, punctat candidat la recrutare în problema „foști exploatatori"*, din 20.04.1965: „La data de 1.12.1964 a fost luat în studiu și verificare în vederea recrutării ca agent al organelor de securitate în problema <foști exploatatori> numitul Bălăceanu Constantin. /.../ Recrutarea ca agent al organelor noastre a numitului Bălăceanu Constantin s-a hotărât a se face pe bază de sentimente patriotice prin metoda atragerii treptate la colaborare. Pentru completarea studiului cu date privind calitățile personale ale candidatului este necesar a fi contactat înainte de a se face recrutarea propriu-zisă. Din studiul relațiilor dr. Bălăceanu Constantin rezultă că acesta cunoaște și chiar se vizitează cu unele elemente urmărite de organele noastre: /.../, urmărit prin acțiune de verificare, /.../, urmărit prin acțiune individuală, /.../, agent 302/2, și cu o serie de elemente foste exploatatoare ca: /.../. Contactarea are scopul de a stabili relațiile dr. Bălăceanu Constantin și natura acestor relații. Contactarea se va efectua la domiciliul obiectivului, existând posibilități de discuții. Pretextul contactării va fi lămurirea unor probleme legate de activitatea sa pe tărâm științific /.../ În raport de felul cum se va prezenta candidatul vom căuta extinderea discuțiilor și asupra relațiilor sale cu diferite persoane plecate în străinătate, cu persoane care au făcut politică liberală, ce fii de moșieri cunoaște și cu care eventual se întâlnește. Propunem: A se aproba contactarea lui Bălăceanu Constantin punctat candidat la recrutare ca agent al organelor noastre de securitate."

– *Raport privind contactarea lui BĂLĂCEANU CONSTANTIN* din 27.04.1965: „În baza aprobării primite din partea conducerii partidului, la data de 26.04.1965 s-a trecut la contactarea numitului Bălăceanu Constantin. Pretextul contactării a fost acela de a discuta activitatea sa pe tărâm științific. /.../ Extinzând sfera discuțiilor, datorită situației favorabile create de obiectiv, a fost întrebat despre persoanele din străinătate care s-au interesat de lucrările sale. /.../ În legătură cu interesul specialiștilor englezi a relatat că profesorul /.../ poate da relații, iar dacă ne interesează îl poate întreba pentru a ne comunica. I-am spus că ne interesează cine sunt specialiști, ce relații există între aceștia și profesorul /.../ și dacă până în prezent profesorul /.../ le-a comunicat acestora ceva. /.../ S-a stabilit de comun acord o nouă întâlnire pentru data de 3.05.1965, rămânând ca dr. Bălăceanu să facă referiri la: Cine este profesorul din Chișinău; Profesorul /.../, specialitate, funcție, cui i-a dat lucrarea sa pentru publicare, relațiile acestuia; Dacă lucrarea sa apărută în Franța a apărut sub numele său sau a altuia; profesorul /.../, legăturile lui cu specialiștii englezi."

– *Raport privind a doua contactare a numitului BĂLĂCEANU CONSTANTIN, candidat la recrutare,* din 3.05.1965: „/.../ După discutarea problemelor arătate mai sus s-a trecut apoi la relațiile doctorului Bălăceanu C.: Ce fii de foști moșieri cunoaște? a amintit că el cunoaște pe /.../, /.../, prieten, /.../ arhitectul /.../ Amintindu-i că ne-ar interesa ca aceste relatări să fie mai complete, a rămas stabilit că la prima ocazie le va da în scris. Întrebat

ce cunoștințe are în rândul foștilor membri ai tineretului țărănist și liberal, a precizat că din rândul țărăniștilor nu cunoaște, dar cunoaște pe /.../ fost liberal pe timp cât a fost student. A rămas stabilit să prezinte la prima întâlnire o relatare scrisă despre /.../. La închiderea discuțiilor a fost abordată relația dintre obiectiv și persoanele plecate definitiv din R.P.R. Dr. Bălăceanu a amintit de o bună cunoștință a sa /.../ plecat în Franța. Despre acest caz a rămas să facă o relatare scrisă cuprinzând activitatea politică, caracterul, relațiile și cum l-a cunoscut profesional. În continuare a mai arătat că cunoaște pe /.../ rămas în străinătate în 1950; /.../ a părăsit țara definitiv în 1962 sau 1963 /.../ locuiește la Paris și îi trimite reviste de specialitate din Franța. A vizitat pe dr. Bălăceanu în anul 1964. Despre persoanele arătate mai sus ca fiind cunoștințe în străinătate ale dr. Bălăceanu s-a convenit cu obiectivul să facă o relatare scrisă pe care să o prezinte într-un viitor apropiat."

– *Raport privind felul cum a decurs recrutarea ca agent,* din 3.06.1965, aprobat la 7.06.1965: „După obținerea aprobării din partea conducerii direcției, în ziua de 2.06.1965 /.../ s-a luat legătura cu Bălăceanu Constantin (conform înțelegerii prealabile) și a fost invitat la casa de recrutări <Dâmbovița> unde s-a procedat la recrutarea sa ca agent al organelor noastre. /.../ În cadrul recrutării s-a discutat inițial despre situația serviciului său legată de susținerea, în zilele care au trecut, a examenului de medic primar examen pe care l-a luat prin obținerea notei celei mai mari. În continuare a discuțiilor s-a arătat candidatului că organele noastre apreciază poziția pozitivă pe care a adoptat-o în decursul anilor, față de regimul nostru și munca sa creatoare pe tărâmul științelor medicale. De asemenea, a fost scoasă în evidență și apreciată bunăvoința și interesul său de a ne sprijini. Bălăceanu C. s-a arătat dispus să sprijine organele noastre prin posibilitățile pe care le are menționând că va prezenta numai realitatea. /.../ I s-a indicat ca pentru întâlnirea viitoare să prezinte note despre /.../, fost membru T.N.L., prieten de familie și despre /.../, fost moșier și deputat P.N.Ț. pe care îl cunoaște încă din timpul când era moșier în Raionul Costești, Regiunea Argeș, iar actualmente îl vizitează periodic pentru a-l consulta medical. A fost instruit asupra modului cum trebuie să se comporte față de familie și cunoscuții săi. Referitor la informații, s-a convenit ca acestea să fie redate sub formă de note pe care să le semneze cu numele de <IONESCU PAUL>. În încheierea discuțiilor s-a accentuat problema discreției de care trebuie să dea dovadă, asigurându-ne că își dă seama de importanța colaborării și că va păstra secretul sarcinilor încredințate."

– *Referat cu propunere de aprobare a plecării în FRANȚA, ca vizitator a agentului „IONESCU PAUL"* din 31.01.1966: "La data de 3 iunie 1965 a fost recrutat agentul <IONESCU PAUL> în problema T.N.L. și <foști exploatatori>. De la recrutare și până în prezent agentul a dat rezultate bune în munca informativă atât pe linia scopului pentru care a fost recrutat, cât și în relațiile cu unii români stabiliți în țările capitaliste, care ne-au vizitat țara și interesau în mod deosebit Direcția II. În ce privește ultimul aspect al activității sale informative, fiind dirijat pe lângă /.../, venit din Anglia, /.../ veniți din Franța, a reușit să obțină de la aceștia date valoroase și care s-au verificat întocmai. Deși <IONESCU PAUL> este recrutat de scurt timp, poate fi apreciat ca un agent bun și cu perspectivă în munca informativă dispunând de relații în rândul foștilor exploatatori și intelectualilor. Agentul <IONESCU PAUL> se numește Bălăceanu Constantin. /.../ Din verificările efectuate, rezultă că aceștia (părinții titularului - n.n.), pe timpul cât au posedat moșia, au avut o comportare corespunzătoare, față de țăranii din localitate, iar la expropriere nu au opus nicio rezistență. /.../ Astfel, cunoscând bine familia /.../ care i-au solicitat vizita, agentul ca reuși să stabilească poziția actuală a inginerului /.../ față de țara noastră și să-l influențeze pentru a vizita R.S. România, inspirându-i totodată încredere că nu i se va întâmpla nimic dacă va face această vizită. Menționăm că venirea în țară a acestuia interesează în mod deosebit organele de D.G.I., în colaborare cu care se va stabili linia de conduită a agentului ce o va adopta în discuțiile cu el. Agentul având ca prieteni pe numiții: /.../, români stabiliți în Franța, care sunt în atenția Direcției II, va putea lua legătura cu ei și să le stabilească preocupările pe care le au. /.../ Din materialele de verificare a agentului <IONESCU PAUL> cât și din discuțiile purtate în timpul colaborării cu el, poate fi apreciat ca un element care prezintă suficientă încredere și garanție că se va reîntoarce. Până la obținerea pașaportului vom continua măsurile de verificare asupra sa, pentru a stabili comportarea sa în această perioadă. Față de cele arătate mai sus propunem: A se aproba eliberarea pașaportului și deplasarea în Franța a agentului <IONESCU PAUL>."

– *Notă privind problemele în care trebuie instruit agentul <IONESCU PAUL> referitor la /.../,* din 6.09.1967: „Să discute cu /.../ posibilitățile ca acesta, cu sau fără soție, să vină fără teamă în vizită în R.S. România. Agentul să-l influențeze în acest sens, explicându-i că a plecat oficial din țară și nu poate avea niciun fel de neplăceri. Dacă /.../ cunoaște date despre activitatea ostilă țării, agentul să caute a stabili cum și de la cine le-a obținut, ce persoane acționează împotriva României și în ce relații se află cu acestea. Agentul să meargă pe linia de a-l consulta pe /.../ asupra posibilităților de contracarare a acțiunilor ostile țării, cum vede obiectivul acest lucru (prin presă, radio etc.) și dacă personal ar putea face ceva, ce anume și cum. Dacă /.../ s-a gândit că ar putea discuta eventual asemenea probleme cu cineva din țară, cum vede el acest lucru, ce vrea să discute și dacă exprimă ideea unui sprijin în bani sau sub altă formă pe care să-l primească din România."

– *Notă privind rezultatul deplasării la PARIS a agentului <IONESCU PAUL>* din 31.10.1967: „Având prilejul să participe la Congresul de Cibernetică /.../ agentul <IONESCU PAUL> a primit indicația din partea noastră pe numiții /.../, în interesul Direcției III. /.../ agentul a reușit să ia legătura la Paris cu numitul /.../, fost subsecretar de stat în guvernul Argetoianu /.../ precum și cu /.../, fost legionar. /.../ Generalizând exemplul lui /.../, /.../ a spus că ar trebui retrasă protecția statului francez, a celor care revin în România. S-a interesat de noile modificări survenite în aparatul securității statului din România. El s-a arătat sceptic și a spus că are convingerea că modificarea survenită nu este o politică de destindere, ci doar praf în ochii lumii. Dezvoltă o teorie asupra unei securități reduse la rolul de organ de informare a responsabililor politicii românești. Îl interesează poziția tov. Alexandru Drăghici în contextul ultimelor restructurări ale M.A.I. După el, tov. Alex. Drăghici rămâne simbolul unei perioade istorice în cadrul căreia securitatea era un fel de stat în stat, care prin teroare impun un fel de gândire și comportare. /.../ Îl interesează îndeaproape unele personalități politice din România /.../ deoarece lumea occidentală, spune el, este preocupată să cunoască mai de aproape personalitățile care au în mână destinele țării noastre. În acest scop, vrea să știe dacă sunt disensiuni în cadrul conducerii și anume între ce personaje. Primind un răspuns dezinteresat din partea agentului, în această direcție, /.../ i-a sugerat să se intereseze, că este util să se știe astfel de date și poate la o viitoare vizită agentul i-ar putea spune câte ceva. În discuția purtată, dominant, pe /.../ l-au interesat două personalități, pe tov. Alexandru Bîrlădeanu și Grigore Geamănu. Pe al doilea l-a cunoscut încă de pe vremuri și era foarte curios să știe cum s-a încadrat în sistemul conducerii noastre și ce rol are. Apoi s-a interesat de tov. Bîrlădeanu A., care i s-a părut din presă că trece printr-o <eclipsă>. /.../ Legat de aceste discuții, /.../ a pus agentului, direct, întrebarea dacă este posibil sau nu, să se mai organizeze o rezistență în România. La răspunsul agentului, că acest lucru reprezintă o idee fără sens, el afirmă că acesta este și punctul lui de vedere, dar că mai sunt elemente în special în S.U.A. care se gândesc la astfel de posibilități. /.../ despre /.../ se cunoaște că are relații la Paris, cu toți românii foști moșieri plecați din țară. Postul lui diplomatic îl face să aibă relații interesante în cadrul O.N.U. și UNESCO, legături complexe cu Vaticanul /.../ și cu fostul rege Mihai. Cea de-a doua persoană cu care a discutat agentul, anume /.../, a scos în evidență poziția și preocupările unor cercuri legionare de emigranți români față de țara noastră. /.../ Rolul emigrației române ar fi în acest sens, să-și exercite influența asupra opiniei publice occidentale în favoarea R.S.R. și să supraliciteze politica externă a țării (atât în ce privește problema Bucovinei și Basarabiei, cât și exploatarea la care am fi fost supuși de către U.R.S.S. /.../ Având în vedere discuțiile purtate de agent cu aceste elemente, faptul că are posibilitatea să le mai întâlnească cu ocazia unor viitoare deplasări îi vom indica să mențină legătura cu ele până atunci prin corespondență. Cu prilejul primelor revederi, agentul va primi ca sarcină pentru /.../: să stabilească scopul pentru care se interesează de o serie de aspecte și modificări survenite în aparatul nostru de stat, de organizarea și dotarea instituțiilor noastre de cercetare științifică. Agentul să accepte a intra în relații cu /.../ din București pentru a-l putea identifica și stabili evoluția intenției pe care o are de a reînființa ordinul Cavalerilor de Malta în România și în ce scop. Vom instrui pe agent să adopte o linie de conduită corespunzătoare apropierii de /.../ pentru a crea condițiile unei eventuale folosiri din partea acestuia în activitatea de informații."

– *Notă privind sarcinile pe care să le îndeplinească informatorul <IONESCU PAUL> cu ocazia deplasării sale în ELVEȚIA, SPANIA și FRANȚA,* din 13.05.1968: „/.../ Sora lui /.../ i-a vorbit de asemenea informatorului despre faptul că acesta ar fi scris unele memorii privind ancheta în cazul Pătrășcanu. Se va căuta să se obțină date privind conținutul acestora și locul unde se află. /.../ Astfel, în cazul /.../ va căuta să afle mai întâi amănunte privind poziția sa față de politica R.S.R., activitățile sale în cadrul emigrației române și altele. În funcție de aceasta va căuta să exercite o influență asupra lui /.../, în scopul de a-l determina să adopte o poziție mai

pozitivă faţă de politica R.S.R."

– *Notă - se solicită aprobarea ca Dr. BĂLĂCEANU CONSTANTIN STOLNICI să se deplaseze în străinătate (FRANŢA, R.F.G., ELVEŢIA, BELGIA) pentru a participa la unele lucrări ştiinţifice,* din 4.07.1975: „Din anul 1965 până în prezent dr. Bălăceanu Stolnici a sprijinit organele noastre cu o serie de probleme importante, contribuind în mod deosebit la clarificarea unor cazuri concrete, prevenirea unor acţiuni negative ce puteau avea urmări antisociale, a dat dovadă de mult devotament în realizarea unor sarcini fiind caracterizat ca un bun patriot. /.../."

– *Raport de prezentare a informatorului BĂLĂCEANU CONSTANTIN, conspirativ <LAURENŢIU>* din 12.04.1978: „<LAURENŢIU> este informator al organelor de securitate din anul 1965, colaborând cu bune rezultate în furnizarea de informaţii scrise atât despre elemente reacţionare aflate în ţară, cât şi în străinătate. /.../ Fiind verificat de rude a rezultat, că este corect /.../ păstrând o strictă conspirativitate a legăturilor cu organele de securitate. /.../ Având în vedere faptul că <LAURENŢIU> are relaţii importante în rândul emigraţiei române din ţările în care se deplasează, apreciem că ar fi util ca împreună cu U.M. 0920/F 100 să analizăm oportunitatea pregătirii lui în vederea îndeplinirii unor sarcini pe această linie."

– *Raport privind întâlnirea cu <LAURENŢIU>* din 20.05.1978: „/.../ Întrebat ce probleme consideră că ar putea rezolva în contactele cu emigranţii menţionaţi, a arătat că în primul rând va urmări cunoaşterea activităţii şi atitudinii lor prezente faţă de ţară şi în funcţie de poziţia fiecăruia va acţiona în direcţia influenţării lor pozitive. A arătat, în acelaşi timp că în ce priveşte grupul celor de la <Europa Liberă> va fi greu să-i influenţeze, dar va căuta să cunoască activitatea lor concretă, eventualele canale de legături cu ţara, etc. /.../ Prin fostul mareşal al palatului, /.../, /.../ (cel care a fost traducătorul lui De Gaulle în timpul vizitei în România), precum şi alte persoane influente şi cu vederi naţionale din emigraţia română din Elveţia şi Franţa, <LAURENŢIU> va încerca să facă cunoscut modul cum a fost rezolvată problema naţională în România, insistând asupra drepturilor egale ale tuturor naţionalităţilor. Concomitent, tot prin relaţiile sale apreciate cu vederi naţionale, va încerca sensibilizarea acestora în scopul formării unor asociaţii loiale ţării, îndrumându-i să sprijine şi să se alăture asociaţiilor existente cu astfel de vederi. Având în vedere cele de mai sus şi mai ales constatând că <LAURENŢIU> are o atitudine şi o convingere formată faţă de situaţia social-politică din ţara noastră, apreciem că i se pot încredinţa sarcini pe linie de emigraţie cu prilejul călătoriei pe care o va face în ţările menţionate. /.../ Deplasarea lui <LAURENŢIU> în ţările occidentale menţionate o va face cu trenul împreună cu soţia sa şi propun ca jumătate din costul biletului să fie suportat de organele noastre, respectiv suma de 3.000 de lei. De asemenea, propun ca pentru mici cheltuieli în valută, să i se aprobe suma de 100 (una sută) dolari SUA. Ambele sume din fondul CIS al U.M. 0920/F-100."

– *Raport privind întâlnirea cu sursa <LAURENŢIU>* din 31.05.1978: „La început <LAURENŢIU> a arătat că în ţările prin care va trece va avea prilejul să contacteze o serie de cunoştinţe şi relaţii ale sale din rândul vechii emigraţii române, printre care în Elveţia pe /.../, fost mareşal al Palatului Regal, /.../ şi prin intermediul lui /.../ şi pe fostul rege Mihai I, stabilit în Lausanne. /.../ S-a arătat lui <LAURENŢIU> că e bine să poarte o discuţie cu Mihai, să se intereseze de situaţia şi preocupările lui actuale, de atitudinea pe care o nutreşte faţă de ţară şi ce părere ar avea de o eventuală vizită turistică a sa în România. /.../ În deplasarea sa în R.F.G., <LAURENŢIU> a arătat că va contacta pe /.../ şi grupul de fugari ce activează la postul de radio <Europa Liberă>. În discuţiile cu acesta, <LAURENŢIU> va căuta să afle orientările pe care le primeşte de la americani în privinţa propagandei privind România. De asemenea, să pună în faţa lui /.../ problema difuzării unor ştiri despre România, în mod denaturat, arătându-i că în felul acesta postul de radio <Europa Liberă>, pierde orice influenţă în rândul ascultătorilor. /.../ În continuare să-l întrebe de ce postul de radio respectiv nu comentează lucruri bune din România sau despre România că sunt şi destule din acestea. /.../ Apoi să-i reamintească lui /.../ că în România trăiesc şi activează destui oameni de ştiinţă recunoscuţi pe plan internaţional pe care i-ar putea populariza şi el în emisiunile postului de radio <Europa Liberă> (să exemplifice realizările medicilor români /.../ şi al altor oameni de ştiinţă). <LAURENŢIU> să întrebe pe /.../, de ce secţia maghiară a postului de radio <Europa Liberă> şi-a permis să comenteze despre agitaţiile iredentiste ale fugarilor maghiari, iar secţia română a postului respectiv nu a spus niciun cuvânt, nu a luat niciun fel de atitudine împotriva acestor emisiuni şi împotriva activităţilor iredentiste în general. Să reamintească lui /.../ că circulă destule date în Occident cu privire la încurajările ce se dau organizaţiilor iredentiste maghiare din străinătate, de către Budapesta şi alte capitale. Difuzând ştiri realiste despre ţara noastră, despre personalităţi din ţară, cât şi luarea unei poziţii naţionale împotriva propagandei iredentiste, /.../ s-ar face mai ascultat şi chiar mai apreciat în rândul ascultătorilor din România. În discuţiile cu el, <LAURENŢIU> să se refere şi la unii colaboratori ai postului de radio <Europa Liberă> printre care /.../, arătându-i că el personal se miră că aceştia şi-au loc acolo, auzind că în ţară aceştia, în special /.../, a fost membru P.C.R., procuror şi activist la Consiliul Popular, la fel /.../, a fost membru de partid iar socrul lui chiar în conducerea de partid /.../. La Paris, <LAURENŢIU> a arătat că va contacta pe filosofii /.../ şi alţii. În discuţiile cu aceştia, în special cu /.../ să se intereseze în ce măsură aceştia pot răspândi în Franţa lucrări privind istoria şi civilizaţia română. /.../ <LAURENŢIU> a arătat că a ascultat cu mult interes indicaţiile date, modul cum va aborda cu fiecare interlocutor problema şi consideră că există posibilităţi să acţioneze în bune condiţiuni. A întrebat dacă toate aceste probleme să le abordeze de pe poziţia unui turist sau unui om cu anume mandat. I s-a arătat că problemele trebuie abordate de poziţia lui de om de ştiinţă, savant în medicină şi cibernetică medicală, de om /.../ care-şi dă seama de necesitatea de a lua poziţie patriotică, naţională împotriva agitaţiilor iredentiste. Am convenit cu <LAURENŢIU> să organizăm o nouă discuţie înainte de plecarea lui în străinătate."

– *Adresă* din 9.06.1978: „În legătura cu apropiata plecare a lui <LAURENŢIU>, temporar, în mai multe ţări vest europene vă raportăm că pe linia unităţii noastre am prezentat un raport la conducerea Departamentului Securităţii Statului cu propunere de a se aproba suportarea pe jumătate a cheltuielilor sale de transport de către organele noastre, respectiv suma de 4.000 lei. Raportul a fost aprobat de 8.06. a.c. /.../ iar banii vor fi acordaţi din fondul C.I.S. al U.M. 0800. Revenim la propunerea făcută /.../ din 23.05.1978 cu rugămintea de a ne comunica dacă sunteţi de acord ca pentru unele cheltuieli efectuate de <LAURENŢIU> în străinătate să i se acorde de către unitatea dumneavoastră (n.n. - D.I.E. - Direcţia de Informaţii Externe) suma de 100 dolari S.U.A."

– *Notă de analiză a informatorului <LAURENŢIU>* din 25.05.1982: „Informatorul <LAURENŢIU>, în vârstă de 60 de ani /.../ recrutat în anul 1965, a fost preluat în legătura în iunie 1980. /.../ Din analiza muncii informatorului cu organele de securitate am desprins că este valoros prin informaţiile pe care le furnizează. În ceea ce priveşte ataşamentul faţă de noi, apreciez că-l face din interes pentru facilitarea plecării în străinătate şi pentru apărarea postului de conducere în institutul unde lucrează. Pentru viitor este necesar să acorde o mai mare atenţie verificării lui, în funcţie de care se va aprecia şi dirijarea lui pe lângă anturajul din ţară şi relaţiile din afară."

– *Raport cu propuneri de instruire contrainformativă şi cu sarcini a informatorului <LAURENŢIU>* din 9.06.1986: „/.../ Din verificări a reieşit că <LAURENŢIU> are o atitudine loială faţă de ţară şi regimul socialist din ţara noastră, iar în relaţiile cu organele noastre a dovedit corectitudine, sinceritate şi receptivitate faţă de sarcinile ce-i sunt încredinţate, manifestând preocupare pentru rezolvarea acestora. Până în prezent în activitatea operativă cu <LAURENŢIU> nu au apărut aspecte contrainformative. Informatorul nu a deconspirat legătura cu organele de securitate şi nici nu este bănuit în acest sens în cercul său de relaţii şi cunoştinţe. /.../ Date fiind originea sa socială şi activitatea profesională desfăşurată, <LAURENŢIU> şi-a creat în timp numeroase relaţii în străinătate, inclusiv în rândul unor cercuri şi medii ce prezintă interes pe linia muncii noastre. /.../ Din analizele efectuate la revenirea sa în ţară a reieşit că <LAURENŢIU> a rezolvat în bune condiţiuni misiunile încredinţate, acţionând pe linia influenţării unor elemente din exterior şi în direcţia obţinerii de date şi informaţii de interes operativ major."

– *Referat cu propunere de încetare a legăturii cu informatorul <LAURENŢIU>* din 8.07.1987: „/.../ Prezenţa sa frecventă la asemenea recepţii a dus la suspectarea sa de către unii cetăţeni străini cum că ar avea alte sarcini şi interese prin aceste participări. /.../ În timpul deplasărilor în străinătate intră în contact cu elemente din rândul emigraţiei române ostile ţării noastre şi cu angajaţi ai postului de radio <Europa Liberă>. Având în vedere contactele sale neoficiale cu cetăţeni străini, atitudinea ce o adoptă şi faptul că este nesincer cu organele de securitate, propunem a se aproba încetarea legăturii cu informatorul <LAURENŢIU>, clasarea dosarului personal la C.I.D. şi verificarea acestuia în cadrul organizat."

În dosarul amintit mai sus, se regăsesc rapoarte şi chitanţe care confirmă recompensarea titularului pentru informaţiile furnizate organelor poliţiei politice comuniste, astfel:

– *Chitanţă* din 8.02.1966, exemplar tipizat, completat olograf, semnat olograf cu numele real de către Bălăceanu Constantin: „288 lei /.../ Din

partea Securității Statului București pentru relațiile furnizate."

– *Raport* din 7.09.1967: „Rog aprobați acordarea sumei de 1.000 lei agentului <IONESCU PAUL> pentru următoarele motive: efectuarea unei deplasări în străinătate pentru a rezolva sarcini cu caracter contrainformativ. /.../ Nu i se va lua chitanță /.../." Conform rezoluției olografe din antetul documentului, semnată la 7.09.1967, cheltuirea sumei menționate mai sus a fost aprobată.

– *Raport* din 29.04.1968: „Rog aprobați cheltuirea sumei de 2.000 lei cu informatorul <IONESCU PAUL> cu dosar nr. 63237, pentru următorul motiv: deplasare Elveția, Spația pentru organele noastre."

– *Raport* din 22.05.1969: „Decontat la 22.05.1969 cu Borderoul nr. 16/V.1969: Rog aprobați cheltuirea sumei de 2.000 lei informatorului <LAURENȚIU> cu dosar nr. 63237, pentru următorul motiv: informații furnizate, deplasare în străinătate."

– *Nota-raport* din 28.08.1969: „În cursul lunii septembrie a.c. se deplasează la Londra, New-York și în Canada informatorul <LAURENȚIU>, ca invitat - pe cont propriu - să participe la unele congrese de cibernetică și neurologie. Cu acest prilej va rezolva și unele sarcini informative. În drum spre Londra, informatorul se va opri la Geneva - din indicația noastră - unde va lua legătura cu /.../, de la care va obține unele date ce ne interesează în mod deosebit. Întrucât este necesar a face această întrerupere, informatorul este nevoit să cheltuiască 60 de dolari pentru contravaloarea transportului de la Geneva la Londra. Pentru acoperirea cheltuielilor necesare rezolvării sarcinilor ce le are din partea organelor noastre, propun să se aprobe suma de 60 dolari SUA, care să fie înmânați informatorului <LAURENȚIU>".

– *Raport* din 29.08.1969: „Decontat la 29.08.1969 cu Borderoul nr. 26/aug.: Rog aprobați cheltuirea sumei de 125 lei cu informatorul <LAURENȚIU> cu dosar nr. 63237, pentru următorul motiv: informații furnizate. Azi, 29.08.1969, s-a înmânat 125 lei contravaloarea vize-pașaport, pentru plecare Londra."

– *Raport* din 25.12.1970: „Decontat la 29.12.1970 cu Borderoul nr. 39/12/B2: Rog aprobați cheltuirea sumei de 1.500 lei cu informatorul <LAURENȚIU> cu dosar nr. 63237, pentru informațiile furnizate. Azi, 29.12.1970, s-au înmânat 1.500 lei."

– *Raport* din 8.03.1972: „Decontat la 9.03.1972 în Borderoul nr. 3/14: Rog aprobați cheltuirea sumei de 2.000 lei cu informatorul <LAURENȚIU> cu dosar nr. 63237."

– *Raport* din 10.10.1972: „Decontat la 11.10.1972 cu Borderoul nr. 10/1: Rog aprobați cheltuirea sumei de 2.000 lei cu informatorul <LAURENȚIU> cu dosar nr. 63237, pentru următorul motiv: informații furnizate."

– *Raport* din 16.04.1973: „Decontat la 16.04.1973 cu Borderoul nr. 7/4: Rog aprobați cheltuirea sumei de 1.500 lei cu informatorul <LAURENȚIU> cu dosar nr. 63237, pentru următorul motiv: informații furnizate. Azi, 16.04.1973, s-a înmânat (suma, cadoul), 1.500 lei."

– *Raport - se propune remunerarea informatorului <LAURENȚIU> cu suma de 4.000 lei* din 7.06.1978: „Informatorul <LAURENȚIU> cunoscut ca om de știință și valoros pe linia muncii noastre, a primit invitații pentru a ține unele conferințe de specialitate în Franța, Belgia și Spania. Analizându-se oportunitatea folosirii lui pentru obținerea de informații, împreună cu U.M. 0920 s-au stabilit sarcini concrete pe care să le realizeze atât în țările unde este invitat, cât și în Elveția și R.F.G. /.../ În deplasarea pe care o efectuează informatorul va fi însoțit de soția care îi va facilita luarea legăturii cu o serie de persoane, fără a mai exista riscul deconspirării. Călătoria lor în străinătate va dura aproximativ două luni (respectiv concediul de odihnă al sursei pe anul 1977 și 1978 având aprobarea în acest sens) și se vor deplasa cu trenul care îi costă peste 8.000 lei, în plus pregătirea plecării care include și unele cadouri ce le vor face, o parte fiind de interes operativ. Având în vedere necesitatea deplasării informatorului în scopul muncii noastre, cheltuielile pe care le efectuează cu această ocazie: Propunem: A se aproba remunerarea lui cu suma de 4.000 lei ce reprezintă jumătate din costul transportului." În *Însemnarea marginală* din 11.06.1978, se precizează că: „Suma de 4.000 lei a fost înmânată sursei de mine fără a i se lua chitanță, întrucât a mai fost stimulat fără document de primire a sumei."

– *Chitanță,* olografă, semnată olograf de Bălăceanu Constantin la 27.10.1982: „Subsemnatul C. Bălăceanu am primit 2.000 lei de la organele de securitate."

2. Dosar fond rețea nr. R 236437:

– *Notă* din 28.11.1986, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „Diplomații apreciază că se constituie un curent pro-regalist la noi nu din convingere politică, ci ca reacție psihologică la mizeria economică, la frigul și foamea pe care actuala conducere le impune populației românești. De asemenea, s-a atins aspectul reformator al ultimelor inițiative economice a guvernului sovietic."

– *Notă* din 6.01.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Obișnuit cu sistemul occidental, i se pare de neînțeles că informațiile pleacă exclusiv din sursă guvernamentală, că sunt manipulate și cenzurate nu pentru informarea publicului, ci pentru dirijarea motivațiilor sale. De asemenea, i se pare straniu că știri importante nu sunt transmise. /.../ De asemenea, a fost impresionat negativ de cauza antireligioasă din țara noastră. Suprimarea Crăciunului ca zi de sărbătoare, interzicerea serbărilor pomului de iarnă, interzicerea tradițiilor legate de Crăciun. /.../ I se par monstruoase și stupide încălcări ale libertăților spirituale, care nu au ca rezultat decât înrăirea oamenilor și înrăirea imaginii pe care străinătatea și-o face despre România."

– *Notă* din 6.01.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ În schimb a fost calificat drept inadmisibil pentru o țară europeană civilizată nivelul emisiunilor de televiziune. Ceea ce îi șochează sunt trei aspecte: lipsă de informații din emisiunile de știri, nivelul scăzut al emisiunilor distractive și proasta calitate pe care ei le numesc de îndoctrinare."

– *Notă* din 16.03.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ "LAURENȚIU": „/.../ În paralel are însă o atitudine negativă față de regimul politic de la noi pe care îl consideră după standardele lumii civilizate, un regim profund inuman, căci omul este sacrificat în toate aspirațiile sale pentru realizarea unui program utopic economic, care în final nu poate să se termine decât printr-un dezastru. Susține diplomații cu care se află în legături mai strânse, au ajuns la un consens și să judece decretul privind economia de energie ca cel mai inuman document publicat în ultimii 50 de ani (cu excepția Holocaustului evreilor din Germania Hitleristă). Tot ambasadorul Braziliei a susținut că este informat că populația și chiar aparatul superior de partid încep să fie sătuli și că în cercurile diplomatice se apreciază că dacă nu se vor face concesii față de populație, regimul nu va mai supraviețui mult. /.../ A întrebat pe sursă dacă există un conflict între șeful statului și soția sa căci ar fi surprins în timpul ședinței gesturi foarte puțin amicale ale șefului statului cu o bruschețe violentă față de soția sa. Pentru a sublinia cum arată viața politică de la noi sursa menționează că ambasadorul Braziliei a notat de câte ori s-a sculat șeful statului să meargă la toaletă și a conchis că probabil zvonurile cu privire la suferința prostatică a acestuia sunt adevărate. /.../ Comentând politica sa, a subliniat că refuzul de a accepta reforme în structura politico-economică a țării este de neînțeles."

– *Notă* din 1.07.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „La această reuniune sursa a fost <atacată> de ambasadorii Angliei, Franței și Elveției în legătură cu inerția populației și intelectualilor care nu au reacționat la ultima nebunie: dărâmarea Bisericii Sf. Vineri. Toți s-au dus la fața locului și au înregistrat o mulțime de fapte care în ansamblu, au deteriorat și mai mult imaginea care o aveau despre conducerea noastră. Ambasadorul Angliei a subliniat că locul actualei conduceri a României este bine situat în istoria Europei Contemporane, ca un exemplu de incultură, barbarie și lipsă de respect față de om și istorie. /.../ Diplomații au subliniat că sunt informați de vagi încercări de răsturnare a conducerii actuale, că în Kremlin se are în vedere înlocuirea actualei echipe cât mai curând profitându-se de valul de inpopularitate existent. /.../ Toți trei au spus sursei că au impresia că actuala conducere este în derută, și că politica țării este antrenată în derivă spre suferința a cel puțin trei generații. Se speră că în cercurile occidentale că rușii nu vor profita de situație ca să-și pună mâna definitiv pe țară, visul lor istoric."

– *Notă* din 31.08.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Părerea lui este că la baza dezastrului politic, cultural și economic al României se află un grupaj de decizii eronate luate în contextul unei filosofii personale aberante și anacronice. Afirmă că dacă singularizarea politică a României s-ar fi făcut pe linia liberalizării și progresului (ca în 1968) și nu invers pe aceea a despotismului retrograd, România ar fi fost în fruntea țărilor est-europene și conducerea ei s-ar fi bucurat de un prestigiu internațional. /.../ Are impresia că actuala conducere a României este sfătuită în mod intenționat pentru a face jocul perfid al U.R.S.S. Toți diplomații sunt fascinați de modul cum România se compromite pe toate planurile lăsându-se manipulată în mod naiv."

– *Notă* din 31.08.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Apreciază însă negativ politica culturală începând cu Cântarea României (pe care o consideră o mișcare demagogică fără importanță estetică sau filosofică) și terminând cu demolările de edificii de cult (care au făcut conducerii române mai mult rău decât ineficiența economică)."

– *Notă* din 10.09.1987, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ El știe că americanii știu că problema persecuției ungurilor este artificial creată, că în realitate există o persecutare sistematică a întregii populații din România, indiferent de naționalitate. /.../ Luările de poziție ale României la Viena au fost și ele catastrofice, căci au subliniat singularizarea politicii românești pe direcție negativă cu puternice conotații staliniste de tristă amintire pentru americani. /.../ apreciază că dacă România nu-și va schimba atitudinea față de oameni, dacă va persista în eroarea unor situații de foame și frig, dacă va continua să mențină o guvernare neeficientă, despotică, centralizată, apoi ea trebuie să se aștepte să fie supusă unei izolări politico-diplomatice crescânde."

– *Notă* din 5.01.1988, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ După el dictatura personală nu poate duce decât la un eșec. /.../ El susținea că erorile comise de administrația românească au exasperat populația până la pragul răzmeriței. Neplata salariilor și decretul de reglementare a consumului particular de energie sunt două măsuri de o gravitate excepțională și cu un caracter antiuman care nu a scăpat observatorilor străini. Era natural ca muncitorimea română, vestită pentru servilismul ei, să reacționeze. Părerea ambasadorului britanic e că reacția a fost spontană, neorganizată, dar că a avansat o nouă mentalitate. După el interesantă este și reacția maghiară, care a permis mișcarea <România Liberă> cu aspect binațional."

– *Notă* din 29.02.1988, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Întrebată de ambasadorul Ecuadorului /.../ cum întrevede viitorul relațiilor americano-române a răspuns fără nicio ezitare <rău! Numai dacă cei de la conducerea României vor înțelege să facă concesii conceptului de libertatea omului ar fi posibilă o ameliorare.>"

– *Notă* din 3.08.1988, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Ambasadorul Ecuadorului într-o discuție cu sursa și-a exprimat și el nedumerirea față de ceea ce numește campania de distrugere a țărănimii din România, precizând că este o acțiune care nu urmărește distrugerea minorităților naționale ci anihilarea întregii țărănimi. Scopul după părerea lui nu este economic, ci politic. Crima ce se face prin distrugerea habitatului rural este mult mai amplă decât Holocaustul lui Hitler sau acțiunile distructive ale lui Stalin. /.../ De asemenea, ambasadorul Ecuadorului și-a exprimat surprinderea față de violența atacurilor din presa occidentală în întregime împotriva regimului din România /.../ întreaga intelectualitate /.../ este în momentul de față a fost motivată împotriva luărilor de poziție a României în domeniul dificil definibil al drepturilor omului."

– *Notă* din 17.03.1989, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ În legătură cu <scrisoarea celor șase> de protest, ambasadorul Ecuadorului a spus că a fost profund impresionat de ea. Colegii cu care a avut timp să ia contact au fost și ei impresionați. Consideră scrisoarea drept un rechizitoriu din partea structurilor partidului, apărând ideologia leninistă și condamnând actuala conducere din România, în numele socialismului, al dreptului constituțional, al libertăților omului și al eficienței economice. Apreciază această scrisoare drept unul dintre cele mai importante documente politice ivite pe timpul misiunii sale la București și o privește drept un act istoric, a cărui valoare va fi extrem de mare în generațiile viitoare."

– *Notă* din 18.03.1989, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Ambasadorul Angliei a mai povestit despre o nouă scrisoare de protest a lui /.../. De asemenea, a spus că guvernul său este indignat de persecuțiile la care sunt supuși semnatarii scrisorii celor șase, referindu-se asupra arestării fiul lui /.../ și concedierii fiicei lui /.../. A dat a înțelege că guvernul britanic va da o ripostă acestei lipse de respect față de dreptul de a-și exprima părerea a cetățenilor din România." În *Nota ofițerului* se consemnează că „Sursa afirmă că la nicio recepție nu a asistat la asemenea manifestări potrivnice țării noastre. Diplomații participanți folosesc evenimentele din ultimul timp, le amplifică și interpretează în mod ostil conducerii superioare de partid și de stat din țara noastră. Propun prezentarea notei la conducere și exploatare la buletin, după care se va trimite în copie la Dir. III-a".

– *Notă* din 7.05.1989, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ De asemenea, a subliniat că guvernul de Washington este profund îngrijorat de soarta celor două scrisori și a doamnei /.../. Tot ambasadorul S.U.A. a explicat sursei că atât guvernul, cât și Senatul american urmăresc evenimentele din România și totodată supraveghează cele două mari instituții de transmitere de știri și opinii <Vocea Americii> și <Europa Liberă>. Directivele date acestora ar consta în: 1. să informeze populația României despre evenimentele care nu sunt redate în mediile de informare românești; 2. să informeze despre succesele românilor din țară și exil /.../; 3. să arate că Occidentul cunoaște mizeriile care sunt impuse țării, și 4. să discrediteze actuala conducere care se comportă contrar tradițiilor și uzanțelor din țările civilizate și libere /.../."

– *Notă* din 5.10.1989, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „În seara de 3.10.1989 sursa împreună cu soția a fost invitată la reședința ambasadorului Italiei /.../. Sursa a putut identifica pe /.../. /.../ ambasadorul Ungariei a subliniat deruta conducerii române care și-a schimbat cu 180^0 poziția față de doctrina Brejnev. /.../ S-a citat existența unui comitet de salvare națională care ar fi înaintat un protest și cere ca actualul conducător de partid să nu mai fie ales și s-a pomenit de un ofițer care într-o ședință ar fi sugerat să se înlocuiască gerontocrația actuală cu echipă mai tânără, propunere urmată de <dispariția> celui care a făcut-o." În *Nota ofițerului* se precizează că „Nota se va exploata la S. 10 și S. 15. Sursa a mai informat că este invitată la următoarele acțiuni: 5.10, orele 20, atașatul cultural din Italia, 6.10, orele 20, /.../, pentru plecarea cons. /.../ - R.F.G.; 20.10, ora 20 - /.../, pentru plecarea ambs. Suediei; 26.10, ora 18, ziua națională a Austriei. A fost instruit în mod corespunzător."

– *Notă* din 4.11.1989, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ Sursa a discutat cu atașatul militar al Franței. Acesta și-a exprimat dezaprobarea totală față de politica externă și internă a României. A criticat în ansamblu tot poporul român, care după părerea sa și-a pierdut orice simț de demnitate, căci acceptă să fie strivit de cea mai infamă dictatură personală. A criticat și corpul ofițerilor, în special al generalilor români care nu au simțul onoarei pe care portul uniformei îi obligă să-l aibă și acceptă să fie tratați ca niște slugi. A criticat și conducerea securității statului, care în loc să apere interesele statului, apără interesele dictatorului împotriva poporului propriu. /.../ A ironizat așa-zisele economii impuse populației în timp ce se face o înzestrare a armatei excesivă. /.../ Nu vrea să asiste la mascarada Congresului XIV, susținând că singurul lucru nou pe care îl va aduce va fi demonstrarea corupției și oportunismului aparatului de partid, care se va lansa în formele cele mai scabroase de cult al personalității. În genere, toți diplomații vestici au aprobat punctul de vedere că acest congres nu e decât un narcotic pentru liniștirea familiei Ceaușescu, în fața organismului politic care înlătură stalinismul din lume."

– *Notă* din 6.12.1989, întocmită și semnată olograf cu numele conspirativ „LAURENȚIU": „/.../ a formulat și principiul analizării responsabilității securității naționale care nu a luat din timp măsurile de rigoare împotriva conducerii statelor respective insistând asupra faptului că în teoria modernă a statului securitatea trebuie să-și exercite controlul și asupra conducerii, nu să apere conducerea de <furia justificată a poporului când acesta este privat de bunurile și drepturile la care este îndreptățit>. /.../ a subliniat rolul negativ pe care îl va avea conducerea politică a României. A insistat asupra lipsei de încălzire pe care o consideră un genocid deliberat și și-a exprimat nedumerirea față de pasivitatea populației care se mulțumește să-și încălzească doar mâinile bătând din palme la comandă. După părerea sa, în cursul anului viitor organele responsabile ale conducerii politice a României vor schimba actuala feudă de familie, situația de acum nemaifiind acceptabilă. /.../ Ambasadorul Italiei e de părere că evoluția politică a evenimentelor din estul Europei va continua cu un ritm sporit. /.../ Impresia este că la Moscova se vor exercita presiuni asupra P.C. Român pentru a schimba atitudinea inacceptabilă."

– *Raport cu propuneri de recrutare în calitate de informator a dr. Bălăceanu Constantin* din 16.06.1989: „În cadrul Institutul Național de Geriatrie și Gerentologie vin pentru tratament specific cetățeni străini din diverse zone geografice ale lumii. O parte din pacienți provin din rândul personalului diplomatic acreditat în țara noastră, care de regulă urmează tratament ambulatoriu. În ultima perioadă s-a semnalat prezența unor pacienți, diplomați și angajați de la unele ambasade ale: Argentinei, Austriei, Braziliei, Columbiei, Ecuadorului, Egiptului, R.F. Germania, Greciei, Uruguaiului, etc. Urmare a relațiilor stabilite în cursul tratamentelor, unii medici sunt invitați să participe la recepții și manifestări organizate la ambasadele menționate. În mod frecvent este invitat să participe dr. Bălăceanu Constantin. /.../ Din verificările efectuate prin mijloacele specifice muncii de securitate, s-a stabilit că Bălăceanu Constantin nu desfășoară activități ostile țării noastre. /.../ În discuțiile pe care le întreține cu cetățenii străini face propagandă favorabilă țării noastre. /.../ Bălăceanu Constantin efectuează periodic deplasări în exterior, unde are rude și relații în mediile emigrației originare din țara noastră care prezintă interes pe linia muncii organelor de securitate. /.../ În perioada premergătoare lucrării sale prin D.U.I., dar și ulterior, Bălăceanu Constantin a fost în contactul organelor de securitate, interval în care a furnizat date ce

au prezentat interes şi s-au confirmat pe alte linii de muncă, fiind valorificate la unităţile interesate din cadrul D.S.S., dar în special la Direcţia a III-a. Ca urmare a datelor rezultate din lucrarea lui Bălăceanu Constantin, la 23 mai 1989 s-a propus şi s-a aprobat încetarea urmării informative, concomitent apreciindu-se că ar fi utilă antrenarea acestuia în culegere şi sintetizarea de informaţii cu privire la aspectele rezultate din contactele cu cetăţenii străini, îndeosebi mediul diplomatic pe care îl frecventează. Menţionăm faptul că la locul de muncă al lui Bălăceanu Constantin îşi desfăşoară activitatea profesională o serie de persoane ce prezintă interes pe linia organelor de securitate: <Bebe>, lucrată prin D.U.I., /.../, întreţine legături suspecte cu unii cetăţeni străini, fiind lucrată prin mapă de verificare, /.../, cu intenţii de a trece fraudulos frontiera şi cu actele depuse pentru emigrare, /.../, are un frate rămas ilegal în exterior, iar ea are acte depuse de emigrare în Grecia. Cu ocazia discuţiilor cu Bălăceanu Constantin, acesta a dovedit disponibilitate în colaborarea cu organele de securitate. Având în vedere spiritul său de analiză şi sinteză, aportul său informativ, calitatea materialelor furnizate, apreciem ca utilă folosirea lui Bălăceanu Constantin în culegerea şi sintetizarea de informaţii, urmând a i se încredinţa sarcini concrete pe linia organelor de securitate. /.../ Faţă de cele raportate rugăm să aprobaţi definitivarea recrutării lui Bălăceanu Constantin şi reînregistrarea lui în calitate de informator la C.I.D."

– *Raport privind modul în care a decurs recrutarea ca informator a dr. Bălăceanu Constantin* din 20.06.1989: „/.../ Acesta a fost contactat la locul de muncă, în cabinetul său, unde au condiţii corespunzătoare pentru definitivarea recrutării. Candidatul ne-a relatat aspecte legate de ultimele contacte avute cu unii diplomaţi străini acreditaţi în ţara noastră, referitor la care a furnizat note informative. Cu această ocazie i s-a pus problema colaborării organizate cu organele de securitate, a rezolvării unor sarcini concrete care prezintă interes şi a păstrării secretului acestei colaborări, propunere acceptată de candidat. Ca urmare s-a trecut la luarea angajamentului de colaborare cu organele de securitate, stabilind ca materialele ce le va furniza să fi semnate cu pseudonimul <LAURENŢIU>. I s-a făcut instructaj general privind secretul colaborării, corectitudinea în furnizarea informaţiilor şi comportarea ce trebuie să o adopte în viitor în relaţiile cu persoanele pe lângă care va fi dirijat. /.../ Propunem a se aproba înregistrarea ca informator al organelor de securitate a dr. Bălăceanu Constantin."

– *Notă de analiză în D.U.I. <BALACI>* din 19.05.1989, aprobată la 23.05.1989: "Pe parcursul urmăririi dr. Bălăceanu Constantin a fost în contactul nostru pentru influenţare pozitivă. Acesta a furnizat peste 100 de note informative cu privire la contactele cu diplomaţii şi în urma deplasării în străinătate, materiale exploatate la Direcţia III, buletin şi alte compartimente în competenţa cărora erau probleme semnalate. Nu i s-au dat sarcini concrete de rezolvat în această perioadă. Direcţia a III-a ne-a comunicat /.../ că informaţiile furnizate de obiectiv referitoare la diplomaţii latino-americani acreditaţi în Bucureşti se confirmă şi pe alte linii ale muncii de securitate. /.../ Dr. Bălăceanu Constantin furnizează informaţii numai cu privire la cetăţeni străini, despre colegi evită să ne semnaleze aspecte de interes operativ deşi în secţia unde-şi desfăşoară activitatea profesională, lucrează elemente cunoscute cu probleme de securitate (protestatare, cu cereri de emigrare, cu relaţii neoficiale cu cetăţeni străini, cu manifestări ostile, etc.). Întrucât din datele obţinute nu a rezultat că dr. Bălăceanu Constantin ar desfăşura activitate duşmănoasă, iar materialele ce le furnizează prezintă interes special pentru Direcţia a III-a, propunem a se aproba să se treacă la închiderea dosarului prin reînregistrarea obiectivului ca informator şi predarea lui în legătură la Direcţia a III-a."

b) S.I.E. a predat C.N.S.A.S. dosarele nr. 5810 (perioada 1956 - 1970) şi nr. 6502 (perioada 1964 - 1972). Dosarele cuprind următoarele documente care atestă colaborarea acestuia cu poliţia politică comunistă, sub numele conspirativ „IONESCU PAUL":

1. Dosar S.I.E. nr. 5810:

– *Notă* din 30.06.1967, semnată cu numele conspirativ <IONESCU PAUL>: „Soţia sursei (prin tatăl ei) cunoaşte pe /.../. Fiind la Paris, /.../ a vrut să o vadă. Cu acest prilej, sursa a cunoscut şi discutat cu /.../, timp de o oră. /.../ este /.../ ambasador al Ordinului de la Malta, pe lângă U.N.E.S.C.O. şi ambasador al Maltei pe lângă U.N.E.S.C.O. /.../ Se bucură de o serie de privilegii diplomatice (statut de ambasador, paşaport diplomatic, etc.). /.../ În calitate diplomatică, el a aranjat o serie de refugiaţi politici români. Printre aceştia, a citat ca exemplu pe /.../, pe care a aranjat să fie numit regent al grupului de cavaleri de Malta români şi în această situaţie i-a asigurat un statut şi un paşaport diplomatic. /.../ are foarte strânse legături cu fosta familie regală /.../ din câte a putut deduce sursa, este principalul informator al lui Mihai despre evenimentele din România. /.../ culege informaţii de la toţi românii şi apoi le transmite ex-Regelui Mihai. Cu două zile înainte de vizita sursei primise un telefon de la Mihai /.../ prin care îi cere ştiri noi privitoare la evoluţia politică şi economică de la noi. /.../ a explicat sursei că este un fel de consilier pentru afaceri al familiei fostului rege. În materie politică s-a plâns (ca şi /.../) că Mihai este sub o influenţă proastă de la Londra, exercitată de unele cercuri de acolo, prin intermediul lui /.../. /.../ a spus că e vorba de o atitudine insuficient de laxă şi lipsită de realism care este dictată de anumite foruri româneşti din exil, foruri care după el sunt insuficient de apte pentru a formula o politică inteligentă a rezistenţei. /.../ este în extrem de strânse raporturi cu Vaticanul. Prin definiţie Ordinul de Malta este o instituţie catolică medievală, subordonată pe plan spiritual Vaticanului. /.../ Vaticanul nu recunoaşte dispariţia Bisericii Unite din România şi este dispus să o reorganizeze de îndată ce îşi închipuie că va putea. /.../ El este un important organ de informare al Vaticanului despre România, este elementul de legătură cu fosta dinastie şi în acelaşi timp uzează de poziţia sa economică pentru a sprijini politica Vaticanului. În discuţiile avute s-a interesat de situaţia preoţilor şi Bisericilor Unite din Ardeal. A ţinut să sublinieze că episcopii uniţi din Ardeal au murit în închisori ca nişte martiri ai religiei. /.../ s-a mai interesat de socrul sursei, de starea materială a populaţiei şi în special de cea a ţărănimii. /.../ a replicat că după informaţiile lui este vorba de o nouă formă de iobăgie şi că toate documentele pe care le are justifică această analogie. După părerea lui, situaţia economică gravă a ţărănimii va impune revizuirea concepţiilor asupra încadrării ţărănimii în economia socialistă. /.../ ca atitudine generală este destul de aprig împotriva regimului de la noi. Caută argumente care să minimalizeze efortul de redresare al României. După el, România este supusă la un regim de dictatură care caută să generalizeze mizeria, care caută să anihileze orice spiritualitate şi care duce în final la bunăstarea grupului de conducători, ce se comportă ca nişte patentaţi atotstăpânitori. Noua orientare a politicii externe a României după el este o necesitate economică. Dacă vrea să reuşească este necesar să fie acordată cu o politică internă în care să se urmărească o promovare a valorilor reale şi o reabilitare a intereselor personale."

2. Dosar S.I.E. nr. 6502:

– *Notă* din 26.06.1967, semnată cu numele conspirativ <IONESCU PAUL>: „/.../ a fost mareşal al Palatului. /.../ În ţară, legăturile lui cele mai strânse le are cu sora sa, /.../, căreia îi scrie şi îi trimite o mulţime de pachete. Are prieteni în ţară, însă nu vrea să aibă corespondenţă cu ei, ca să nu-i compromită; ca să-i ajute într-un fel oarecare, roagă diferite societăţi de binefacere ca sub numele unor membri ai lor să trimită diferite pachete la foştii săi prieteni. /.../ este unul din sfătuitorii ex-Regelui Mihai /.../ îşi propagă ideile în _ cercurile financiare şi diplomatice în mijlocul cărora se agită şi în fine, sub pseudonime sau sub numele altor jurnalişti, folosindu-se de legăturile lui, publică articole cu caracter politic în jurnalele elveţiene. Unul din aceste articole a provocat o reacţie de protest şi din partea Ambasadei U.R.S.S. la Berna, care a reuşit chiar să depisteze autorul adevărat. /.../ Ideile sale politice, aşa cum reies din corespondenţa sa şi din discuţiile avute cu sursa, sunt un amestec heteroclit de moderaţie şi tradiţionalism anacronic. /.../ El este monarhist şi consideră că ar fi o trădare sau o incorectitudine morală să nu fie susţinătorul ideii monarhiste în exil. /.../ Despre biserica românească din Paris are doar informaţii indirecte, căci nu cunoaşte oamenii decât superficial. După el este vorba de o clică legionară extremistă condusă de /.../. Sursa i-a transmis informaţii în legătură cu relaţiile lui cu unii reprezentanţi ai regimului legal din România. /.../ Sursa a avut posibilitatea să studieze în voie corespondenţa politică a lui /.../ pe care o are reunită într-un dosar foarte minuţios clasat. Fiecare scrisoare are anexat răspunsul. Cu acest prilej a găsit o corespondenţă între /.../ şi /.../ (fostul medic al Palatului) cu privire la unele evenimente mai importante care au dus la alegerea datei de 23 august pentru răsturnarea dictaturii lui Antonescu."

Astfel, informaţiile furnizate poliţiei politice comuniste au fost de natură să aducă atingere dreptului la libertatea de exprimare şi libertatea opiniilor (art. 28 din Constituţia României din 1965, art. 19 din Pactul privind Drepturile Civile şi Politice), dreptului la libertatea gândirii (art. 30 din Constituţia României din 1965, art. 18 din Pactul privind Drepturile Civile şi Politice), dreptul la viaţă privată (art. 17 din Pactul privind Drepturile Civile şi Politice).

În temeiul:

1. art. 2 lit. p, art. 3^1, art. 15 şi art. 16 din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea poliţiei politice comuniste, modificată şi completată prin O.U.G. nr. 16/ 2006; coroborate cu art. 34 şi

art. 38 din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii ca Poliţie Politică, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr. 17/2000;

2. art. 5, alin. 1 şi alin. 3, art. 8 alin. 7 din Legea nr. 187/1999 privind accesul la propriul dosar şi deconspirarea poliţiei politice comuniste, coroborate cu art. 5, art. 18 alin. 1, art. 24 şi art. 40 din Regulamentul de organizare şi funcţionare a Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii ca Poliţie Politică, adoptat prin Hotărârea Parlamentului nr. 17/2000;

3. art. 8 alin. 1 lit. f din Regulamentul Intern al Consiliului Naţional pentru Studierea Arhivelor Securităţii;

Pe baza materialului probator avut la dispoziţie până la data de 28.08.2007,

DECIDE

1 Domnul Constantin BĂLĂCEANU STOLNICI, fiul lui Grigore şi Lucia - Ştefania, născut la data de 7.07.1923, în Bucureşti, a fost colaborator al poliţiei politice comuniste.

Decizia nr. 2371/28.08.2007 a rămas definitivă şi irevocabilă prin necontestare.